

Vladajoči skupini sedanje razstave sta umetniški društvi „Lada“ in „Medulič“, ki vsebujeta pripadnike različnih jugoslovanskih plemen tako, da noben narod ne nastopa v skupni celoti. Tudi Slovenci ne izlagamo kot enotna skupina, kakor je bilo dogovorjeno in sklenjeno. Okoliščine so namreč povzročile, da je pristopilo nekaj umetnikov k „Ladi“, klub „Sava“ pa se je priklopil „Meduliču“. Vsaka teh skupin združuje svoje proizvode pregledno v posebnih oddelkih, medtem ko izlagajo ostali slovenski umetniki, ki ne pripadajo nobenemu društvu, skupno z drugimi neorganiziranimi jugoslovanskimi umetniki. Arhitektura pa, ki tvori svoj samostojni oddelek, je strogo ločena po narodnostih.

Slovesna otvoritev razstave se je vršila dne 27. maja t. l. V uvodnem govoru je razpravljajal predsednik razstavljalnega odbora, naučni minister g. Lj. Jovanovič, z navdušenimi besedami o velikem pomenu umetnosti za samostojni kulturni razvoj naroda in izrekel umetnikom, ki izpolnjujejo tako važno nalogo, najtoplejše zahvalo. Posebno ljubeznjivo in laskavo pa se je izrazil o Slovencih, ki so po svojih umetnikih v prvi vrsti poklicani, da nosijo kulturo med Jugoslovani. Gospod minister bi ne imel neprav, če bi slovenski narod hotel le količkaj podpirati stremljenje svojih kulturnih delavcev! — Ko je še navzoči bulgarski minister prosvete, gosp. Bobčev, izrazil svoje zadoščenje nad srečnim uresničenjem te važne kulturne priredbe, je otvoril Nj. veličanstvo kralj Peter razstavo, nakar je sledil ogled posameznih oddelkov. —

V zvezi z otvoritvijo razstave so se vršile še razne priredbe, ki so imele namen, izkazati umetnikom simpatije srbskega naroda in njegovo veselo zadovoljstvo nad kulturnim dogodkom, ki se je ravnokar izvršil.

O razstavi sami in okoliščinah, ki so ž njo v dotiki, razpravljajam prihodnjič v obširnejšem članku.

R. Jakopič.

Zôgar. V 6. številki „Lj. Zv.“ na strani 317. razlaga gospod ravnatelj licejske knjižnice, Luka Pintar to besedo tako, da jo misli nastalo iz „Sorger“ ali bolj določeno „Straßensorger“.

Usojam se to mnenje popravljati. Dandanes pomenja beseda zôgar to, kar se nemški imenuje „Straßeneinräumer“. On sedaj opravlja čiščenje in posipanje cest, trebljenje jarkov itd. Potrebni gramoz vlada oziroma dežela kupuje od posestnikov gramoznih jam, in ta gramoz privažajo najeti vozniki na cesto, kjer se jeseni ob robu ceste namesti v znanih kupih. Nekdaj pa se je vršilo posipanje cest drugače. Jaz sam sem na svoje oči videl l. 1882. v Bosni kmete, ki so morali izmenice na cesti drobiti debelo kamenje v drobne kosce, da so bili sposobni za posipanje ceste. To delo je bilo še ostanek iz dobe pred l. 1848., ko so kmetje, podložniki graščin, morali izmenice tlako delati na cesti, deloma s privažanjem debelega kamenja, deloma z razdrabljanjem v manjše koščke. Na to delo je hodil pozivat tlačane posebni cestni mož, ki se sedaj imenuje, Straßeneinräumer. Ime mu je bilo nemški „Ansager“. To ime je imel od svojega posla, ki mu je nalagal, da posamezne tlačane pozove o svojem času na dovažanje kamenja ali njega razdrabljanje. Prvi del izposojene besede često v slovenščini odpade: n. pr. gina (l. angina), battara (it. rebaltella), sesin (it. assassino), iblajter (n. Überreiter) itd. Sicer pa ima srednja visoka nemščina tudi besedo „sager“ = Erzähler, der Gedichte hersagt oder vorliest, Schwätzer, Schiedsmann in končno tudi „Angeber“, t. j. človek, ki ovaja, ali pa tudi človek, ki naznanja ljudem javno delo.

R. Perušek.